

FINAL
EXAM

SYKSYN 2026 YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Lohjan Yhteislyseon lukio

FINAL
EXAM

SYKSYN 2026
YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Erityisjärjestelyt

30.4. mennessä (erityisopettajan kautta)

Valmentavat opintojaksot

katso päivälukion opintotarjotin lukuvuosi 2026 - 2027

I korotustenttikausi

ma 17.8. – pe 11.9.2026
ilmoittautuminen 5.6. mennessä

YO-info (PAKOLLINEN)

ma 31.8.2026 klo 13.20
ma 2.11.2026 klo 13.20 (YO K2027)

YO- testi

pe 11.9.2026 klo 14.00 Tennarissa

**s-merkintäpyyntö ja
m-merkintäpyyntö**

pe 30.10.2026 mennessä, tästä tulee Wilma-viesti
(koskee syksyllä valmistuvia)

Ylioppilasjuhla

pe 4.12.2026 klo 13.00-, Ervinsali (syksyllä valmistuvat)

FINAL
EXAM

Aikataulu

Päätötodistus oltava kunnossa

pe 23.10.2026 (syksyllä valmistuvat)

Alustavat tulokset

Koesuoritukset tarkastaa ja arvostelee alustavasti lukion opettajat. Alustavat tulokset tulevat näkyviin opiskelijan Wilmaan. Opettajan korjausaika on 1-2 viikkoa riippuen kokeiden määrästä.

Lopulliset tulokset

Koesuoritukset tarkastaa ja arvostelee lopullisesti Ylioppilastutkintolautakunnan sensorit. Tutkintotulokset näkyvät opiskelijan Wilmassa 12.11.2026. Tulokset ja arvostellut koesuoritukset näkyvät opiskelijalle Oma Opintopolku – palvelussa 13.11.2026

Kevään 2027 ylioppilaskirjoitukset

ilmoittauduttava viimeistään 1.12.

FINAL
EXAM

SYKSYN 2026
YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Syksyn 2026 koepäivät

JÄRJESTÄYTYMINEN
klo 8.15!

ma 14.9.

äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe

ke 16.9.

reaali: uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto

pe 18.9

vieras kieli, pitkä oppimäärä
(englanti, ranska, espanja, saksa, venäjä)

ma 21.9.

toinen kotimainen kieli, ruotsi, pitkä ja keskipitkä oppimäärä

ti 22.9.

reaali: psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

to 24.9.

matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä

pe 25.9.

äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe
suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe

ma 28.9.

vieras kieli, lyhyt oppimäärä
(englanti, ranska, espanja, saksa, venäjä, italia, portugali, latina, saame)

ke 30.9.

saamen äidinkieli ja kirjallisuus -koe

Koe alkaa klo 9.00.
Kokeen kesto 6h (+2h)
kokeesta saa poistua
klo 12.00 jälkeen.

FINAL

SYKSYN 2026
YLIOPPILASKIRJOITUKSET

- VALIKKO
- Tutkinnon toimeenpano**
- Määräykset ja ohjeet**
- Yleiset määräykset ja ohjeet
- Koekohtaiset määräykset
- Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen
- Erityisjärjestelyt
- Kokeen tekniset järjestelyt
- Abitti 2
- Lukion ohjeet ja aikataulut
- Suullinen kielitaito ylioppilaskokeissa
- Englanninkielinen ylioppilastutkinto
- Taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeet

MÄÄRÄYKSET JA OHJEET

Tähän osioon on koottu ylioppilastutkinnon järjestämiseen ja toimeenpanoon liittyvät lait ja asetukset sekä yleiset ja koekohtaiset määräykset ja ohjeet.

Kuva: Antti Heikkinen / Source.

YLEISET MÄÄRÄYKSET JA OHJEET

Yleiset määräykset ja ohjeet

- VALIKKO
- Tutkinnon suorittaminen**
- Tietoa kokelaalle**
- Tutkinnon aineet
- Tutkinnon rakenne
- Ilmoittautuminen
- Koepäivät
- Koetilaisuuden kulku
- Kokeiden arvostelu
- Hyvän vastauksen piirteet
- Pisterajat
- Tulokset ja koesuoritukset
- Oikaisuvaatimus
- Usein kysyttyä

TIETOA KOKELAALLE

Päivitetty 28.10.2025

Kuva: Antti Heikkinen / Source.

Linkkejä muualla lautakunnan verkkosivuilla oleviin tietoihin:

- Koepäivät
- Pisterajat
- Hyvän vastauksen piirteet
- Todistusten ja koesuoritusten tilaukset

Ylioppilastutkintolautakunta:
www.ylioppilastutkinto.fi

← → ↻ 🔒 cheat.abitti.fi/build/index.html?fi&general

FYSIIKKA KARTAT KEMIA MATEMATIIKKA MUSIIKKI NÄPPÄIMISTÖ OHJELMOINTI YLEISOHJEET

Hae/Sök

Ohjeet verkossa ja Abitissa

Ennen kokeen alkua

Kokeeseen kirjautuminen

Näin vastaat kokeeseen

Kuvakaappausten lisääminen

Matemaattisten kaavojen lisääminen

Työskentely-ympäristö

Tiedostojen käsittely

Kokeen päättäminen

Mitä teet, kun...

...sinulla on liikaa välilehtiä

...kaavaeditorin esikatselu ilmoittaa virheestä

kaavaeditorilla laaditun kaavan

Yleisohjeet

Ohjeet verkossa ja Abitissa

- Nämä ainekohtaiset ja yleiset ohjeet löytää verkosta osoitteessa cheat.abitti.fi.
- Koeympäristössä ohjeet löytyvät Valikko > Koeympäristön ohjeet

ennen kokeen alkua

nistä koneesi USB-muistilta.

Koejärjestelmässä oleviin ohjeisiin
voi tutustua osoitteessa
cheat.abitti.fi.

FINAL
EXAM

Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen ylioppilastutkinnossa

Ylioppilastutkinnossa huomioon otettavat koesuoritusta heikentävät syyt:

- **Sairaus ja vamma** (tarvitaan lääkärinlausunto)
- **Lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus** (erityisopettajan lausunto + kahden opettajan lausunnot)
- **Erityisen vaikea elämäntilanne**
- **Vieraskielisen kokelaan** opetuskielen puutteellinen hallinta (selvitys kielitaustasta + kahden opettajan arvio)

Hakemus on toimitettava **Ylioppilastutkintolautakuntaan** viimeistään

- **kevään** tutkinnon osalta **30. marraskuuta** ja
- **syksyn** tutkinnon osalta **30. huhtikuuta**.

**ERITYISJÄRJESTELYT HAETAAN AINA
ERITYISOPETTAJAN KAUTTA!**

FINAL
EXAM

Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen ylioppilastutkinnossa

Erityisjärjestelyiden tarkoituksena on luoda kokelaille kohtuulliset ja yhdenvertaiset mahdollisuudet kokeiden suorittamiseen.

Erityisjärjestelyiden sisältö määräytyy tapauskohtaisesti syiden luonteen ja niiden aiheuttamien vaikeuksien asteen mukaisesti. Lukio-opinnoissa tai muissa opinnoissa havaittu tuen tarve ja toteutetut tukitoimet toimivat yhtenä perusteena erityisjärjestelyiden tarvetta arvioitaessa.

Poikkeavaa arviolua sovelletaan vain, jos erityisjärjestelyitä ei voida pitää riittävinä turvaamaan kokeen yhtäläisiä suorittamismahdollisuuksia, riippumatta siitä, onko erityisjärjestelyitä haettu tai käytetty.

FINAL
EXAM

Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen ylioppilastutkinnossa

Sairaus tai vamma, lukemisen tai kirjoittamisen erityisvaikeus tai erityisen vaikea elämäntilanne **voidaan ottaa arvostelussa huomioon vain, jos kokelas on saamassa kokeesta hylätyn arvosanan.**

Ennen kuin kokelas ryhtyy hakemaan lautakunnalta erityisjärjestelyjä, hänen on neuvoteltava tarvittavista erityisjärjestelyistä sekä niiden toteuttamismahdollisuuksista lukion **erityisopettajan tai rehtorin kanssa.** Erityisopettajalta saat ohjeet tarvittavista lausunnoista.

Kokelaan **tutkintotodistukseen ei tule merkintää** lausunnoista eikä myönnettyistä erityisjärjestelyistä.

FINAL
EXAM

Koetilanteen erityisjärjestelyt

Kokelaalle voidaan erityisjärjestelyinä myöntää

- Lisäaika kokeen suorittamiseen
- Erillinen pienryhmätila
- Lepäämiseen tarkoitettu tila
- Oikeus suurentaa kirjasinkokoa tai käyttää suurempaa näyttöä
- Näkövammaisen apuvälineillä suoritettava koe
- Ääniaineistoiltaan rajoitettu koe
- Avustajan käyttö
- Säädettävä työskentelytaso

Lukioaikana käytössä ollut lisäaika,
ei tule automaattisesti
käyttöön yo-kirjoituksissa.
**YO-KIRJOITUKSIA VARTEN
TEHDÄÄN
ERILLINEN ANOMUS
LISÄAJASTA LAUTAKUNNALLE
ERITYISOPETTAJAN KAUTTA!**

FINAL
EXAM

Kokelas saa lautakunnan päätökset ensisijaisesti Suomi.fi-viesteinä

Ylioppilastutkintolautakunta lähettää **kokelasta koskevat päätökset kokelaille ensisijaisesti sähköisessä muodossa Suomi.fi-palvelussa.**

Muutos liittyy uuteen lainsäädäntöön, jonka seurauksena viranomaisposti lähetetään pääosin sähköisesti 14.4.2026 alkaen. Kokelas hyötyy uudistuksesta esimerkiksi niin, että hän saa päätökset aiempaa nopeammin ja **päätökset pysyvät tallessa Suomi.fi-postilaatikossa.**

Suomi.fi-viestit otetaan käyttöön tunnistautumalla mobiilivarmenteella tai pankkitunnuksilla osoitteessa suomi.fi/viestit. Kokelaan kannattaa varmistaa, että **Suomi.fi-viestit on otettu käyttöön viimeistään 14.4.2026.**

FINAL
EXAM

Hajauttaminen ja osallistumisoikeus

Ylioppilastutkinnon voi suorittaa hajautettuna enintään kolmena (3) peräkkäisenä tutkintokertana. Kokeet järjestetään kahdesti (2) vuodessa ja molemmat tutkintokerrat ovat samanveroisia.

Kokelas voi osallistua yo-kokeisiin opiskeltuaan **asianomaisen oppiaineen pakolliset kurssit**.

Yhtenä koepäivänä voi suorittaa vain yhden reaaliaineen kokeen, johon on ilmoittautunut. Samalla tutkintokerralla voi suorittaa enintään kaksi reaaliaineen koetta.

Kirjoitusaineissa pakolliset opintojaksot on oltava opiskeltuna (syksyn tutkintoon) 5. periodin ja (kevään tutkintoon) 3. periodin loppuun mennessä, jotta saa tulla kokeeseen!

(hylättyjä saa olla, mutta kokeessa on käytävä).

Lyhyissä kielissä vähintään kolme (3) opintojaksoa.

FINAL
EXAM

Vaadittavat ja valinnaiset kokeet...

Koetehtävät laaditaan oppiaineen **pakollisten ja syventävien** kurssien perusteella.

Ylioppilastutkintoa suorittavan kokelaan tutkintoon kuuluu **vähintään viisi (5) koetta** eri tutkintoaineissa.

Kaikkien kokelaiden on sisällytettävä tutkintoonsa koe:

- äidinkieli ja kirjallisuus

Lisäksi tutkintoon on sisällytettävä vähintään neljä eri tutkintoaineen koetta vähintään kolmesta eri ryhmästä:

- vieras kieli
- matematiikka
- reaaliaine
- toinen kotimaisen kieli

Matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraassa kielessä järjestetään vaativuudeltaan kahden tasoiset kokeet. Kokelaan on sisällytettävä tutkintoonsa **vähintään yksi vaativampi koe**.

Kirjoitettavan aineen taso ei ole sidottu aineen opiskelutasoon.

FINAL
EXAM

kaikkien
suoritettava

äidinkieli

Tutkintojärjestys

Tutkintoon vaadittavat kokeet

ja väh. neljä
näistä väh.
kolmesta eri
ryhmästä

toinen
kotimainen
kieli

vieras
kieli

matematiikka

reaaliaine

näistä vähintään yksi vaativampi koe

Kirjoitettavan aineen taso ei ole sidottu aineen opiskelutasoon.

= 5 tutkintoainetta vaaditaan

Ainereaali I

Ainereaali II

psykologia
historia
fysiikka
biologia
filosofia

uskonto
elämäkatsomustieto
yhteiskuntaoppi
kemia
maantiede
terveystieto

Ja lisäksi
voi suorittaa
useamman muun kokeen

FINAL
EXAM

Ylioppilastutkinnon rakenne

Tarkista ILMO-työkalulla

Ylioppilastutkintolautakunta on julkaissut verkossa toimivan palvelun, jossa voi kokeilla, millaiset koeyhdistelmät täyttävät tutkintorakenteen kriteerit:

<https://ilmo.ylioppilastutkinto.fi/fi>

FINAL
EXAM

Uusinta ja korotukset

Hyväksytyn kokeen saa uusia niin monta kertaa kuin haluaa.

Kokeen uusimisajankohdan voit valita itse. Jos uusit jonkin kokeen ennen ylioppilastutkintotodistuksen saamista, todistukseen merkitään tästä kokeesta saatu parempi arvosana.

Hylätyn kokeen voi uusia kolme kertaa (3) välittömästi seuraavien kolmen (3) tutkintokerran aikana. Jollei kirjoituksia ole tässä ajassa hyväksytysti suoritettu, voi tällöin tutkinnon suorittamisen aloittaa alusta. Hyväksytyt kokeet voi sisällyttää uudelleen aloitettuun tutkintoon kuudelta (6) edelliseltä tutkintokerralta.

FINAL
EXAM

Kompensoiminen

Kompensaatio tarkoittaa sitä, että sinulla voi olla mahdollisuus valmistua ylioppilaaksi, vaikka et saa hyväksytyä arvosanaa jostakin tutkintoon vaadittavasta kokeesta. Kustakin yo-kokeesta annetaan kompensoatiopisteitä seuraavasti:

	arvosanat	kompensaatiopisteet
Laudatur	L	7
Eximia cum laude approbatur	E	6
Magna cum laude approbatur	M	5
Cum laude approbatur	C	4
Lubenter approbatur	B	3
Approbatur	A	2
Improbatur	I	0

Kompensaatioon tarvitaan yhteensä vähintään 10 kompensoatiopistettä

Kompensaatiossa otetaan huomioon vain tutkintoon vaadittavissa kokeissa saadut hyväksytyt arvosanat (= neljä parasta tutkintoon kuuluvaa arvosanaa). Esimerkiksi A-B-B-A = yhteensä 10 pistettä kompensoi hylätyn kokeen.

FINAL
EXAM

Kompensoiminen

L 502/2019, 14 §

Koetilaisuuteen saapumatta jääminen ja keskeytynyt koe (L 502/2019, 14 §).

Jos kokeeseen ilmoittautunut henkilö jää saapumatta koetilaisuuteen tai ei jätä koesuoritusta arvosteltavaksi, koe katsotaan hylätyksi. **Näin saatua hylättyä ei kompensoida.**

Äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen hyväksytyn arvosanan edellytyksenä on, että sinulla on suoritus sekä lukutaidon että kirjoitustaidon kokeesta. Jos jompikumpi suoritus puuttuu, katsotaan kokonaissuoritus keskeytyneeksi, jolloin koko suoritukseksi on hylätty. Keskeytyneen kokeen tapauksessa kompensatio ei ole mahdollinen.

FINAL
EXAM

Ilmoittautumisen mitätöinti

Ylioppilastutkintolautakunta voi erityisen painavasta syystä mitätöidä kokelaan ilmoittautumisen hakemuksen perusteella. Painaviksi syiksi lautakunta on katsonut esimerkiksi sairauden, ulkomailla tapahtuvan opiskelun tai työskentelyn sekä varusmiespalveluksen aiheuttaman esteen. Hakemukseen on liitettävä todistus esteestä, esimerkiksi lääkärintodistus, josta sairaus ja työkyvyttömyysaika ilmenevät, todistus ulkomailla opiskelusta tai ulkomailla työskentelystä kokeiden aikana tai todistus siitä, että varusmiehelle ei ole myönnetty lomaa tutkintoon osallistumista varten. Opiskelu tai työskentely kotimaassa tai pelkkä varusmiespalvelus ei riitä perusteeksi.

Ilmoittautumisen mitätöinti ei pidennä tutkinnon suorittamiselle säädettyä aikaa. Vapaamuotoinen mitätöintihakemus tehdään yhdessä rehtorin kanssa, joka toimittaa hakemuksen ylioppilastutkintolautakunnalle.

FINAL
EXAM

Yo-tutkintomaksut ja maksuttomuus

Maksuttomuus koskee oppivelvollisia yo-kokelaita. Kokelas voi ilmoittautua **maksuttomasti viiteen ensimmäiseen kokeeseen**. Seuraavista kokeista peritään maksu. Jos kokelas ilmoittautuu saman tutkintokerran aikana useaan kokeeseen siten, että kokeita tulee yhteensä enemmän kuin viisi, **kokelas valitsee itse maksuttomasti suoritettavat kokeet**.

Jos kokelas saa maksuttomasti suoritetusta kokeesta hylätyn arvosanan, hän saa uusia kokeen ilman maksua muutamien poikkeuksin. Hylätyn kokeen uusimisesta peritään maksu esimerkiksi seuraavissa tapauksissa:

- Kokelaan koe on hylätty, koska kokelas on jättänyt saapumatta koetilaisuuteen.
 - Kokelaan koe on hylätty, koska kokelas ei ole jättänyt koesuoritusta arvosteltavaksi.
 - Kokelaan koe on hylätty vilpin tai koetilaisuuden järjestyksen häiritsemisen vuoksi.
- **koemaksut 41,00 €/koe**
 - Lasku lähetetään postitse kotiosoitteeseen.

**Hyväksytyn kokeen
uusiminen on maksullista.**

**Ilmoittautuessasi tutkintoon olet velvollinen maksamaan ylioppilas-
tutkintoon liittyvät maksut. Ylioppilastutkintotodistuksen saaminen
edellyttää, että olet suorittanut tutkintomaksut.**

FINAL
EXAM

Ilmoittautuminen ylioppilastutkintoon

Jos suunnitelmasi yo-kirjoituksiin ei tunnu selvältä, ole yhteydessä opinto-ohjaajasi, ennen kuin ilmoittaudut.

- Ilmoittautuminen syötetään ensin Wilmaan.
- Sen jälkeen **LOMAKE** tulostetaan, allekirjoitetaan ja paperinen ilmoittautuminen **toimitetaan opintotoimistoon.**

(Siru tai Evelin, 2. krs, hallinto)

- Varaa hetki aikaa ilmoittautumisen palautukseen, opintotoimistolla tarkistamme yhdessä ilmoittautumisesi.

**OPISKELIJOIDEN
TULOSTIMET**

-> aula, 2. krs

-> ICT-käytävä, 1. krs

FINAL
EXAM

SYKSYN 2026
YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Ilmoittautuminen ylioppilastutkintoon

Ilmoittautuminen ylioppilastutkintoon

Wilma, kohdasta lomakkeet

Ilmoittautuminen ylioppilaskirjoituksiin

Kokelaslaji	Aine	Pak./Yim.	Vuosi, S K
01 varsinainen kokelz	Englanti, pitkä		2023S
01 varsinainen kokelz	Historia		2023S
			XXXX

ilmoittautumisen puolelle ne aineet, jotka aiot kirjoittaa **syksyn 2026** yo-tutkinnoissa

VINKKI! Jos kaikki vaihtoehdot eivät näy -->Paina ympyrästä, jossa viivoja "VALITSE LISTASTA".

Ylioppilastutkinnon jatkosuunnitelma

Koko tutkinto on suoritettava kolmen PERÄKKÄISEN suorituskerran aikana, syksy - kevät - syksy TAI kevät - syksy

Kirjoita alla olevaan taulukkoon, mitä aineita aiot myöhemmin kirjoittaa ylioppilaskirjoituksissa, ja minä vuosin (S=syksy tai K=kevät). Huom! Nämä eivät ole sitovia ilmoittautumisia, vaan pelkästään suunnitelmia.

Poista tästä ne aineet, jotka laitat ILMOITTAUTUMINEN-osioon!

Aineen nimi	Suunn. pakollisuus	Suunn. kirjoitusaika
M Matematiikka, pitkä		2024K
KE Kemia		2024K
A Äidinkieli, suomi		2024S
PC Espanja, lyhyt		2024S

Jatkosuunnitelman puolelle ne aineet, jotka kirjoitat myöhemmin, esim. 2027K. Jatkosuunnitelma jää tyhjäksi, jos valmistut syksyllä 2026.

FINAL
EXAM

Ilmoittautuminen

Huhtikuun aikana:

to 16.4. 24A ja 24B

ma 20.4. 24C ja 24D

ti 21.4. 24E

to 23.4. 24F ja 24G

ma 27.4. 23N

23N-ryhmä: Kevään 2026 lopulliset yo-tulokset näkyvät Wilmassa 12.5. Jos odotat tuloksia, toimita ilmoittautuminen tämän jälkeen, viim. ma 18.5.

Opiskelijoiden printteri löytyy 2. krs aulasta.

- Opintotoimisto ja opot tarkistavat ilmoittautumisia.
5.6. ilmoittautumiset lähtevät Ylioppilastutkintolautakuntaan.

FINAL
EXAM

Korotustentit

Yo-kirjoitusten lisäksi koulussa toimeenpannaan kirjoitusten yhteydessä eri aineissa ns. korotustentit. Tentit ovat opiskelijalle vapaaehtoisia. Arvostelussa noudatetaan lukion yleisiä arvosteluperiaatteita. Hyväksytty suoritus siis edellyttää vähintään arvosanaa viisi (5).

Ennen kirjoituksia tai kirjoitusten jälkeen opiskelija voi osallistua aineen oppimäärän korotukseen.

Korotustentti pidetään sen oppimäärän pohjalta, jonka opiskelija on koulussa opiskellut. **Tentin perusteella voidaan opiskelijan päättöarvosanaa korottaa, mutta ei laskea.** Tenttiä ei ilman erityisperusteita saa uusia.

FINAL
EXAM

Seuraava yo-info

Ma 31.8.2026

klo 13.20-

Ervinsali

FINAL
EXAM

SYKSYN 2026
YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Kysyttävää?

**Voit tulla kyselemään myös jälkikäteen
opinto-ohjaajalta
tai opintotoimistolta**

